

Ове 2012. године, од 18. јула до 4. августа,
провео сам у селу Мочиоци, на планини
Мучањ, на пола пута између Прилика
код Ивањице и Кокиног Брода.

Пре две године, на седмом километру од
Мочиоца ка Кокином Броду, на превоју
преко кога пут из слива Рзава прелази у слив
Увца, на Ђирином Брегу, на месту које народ
зове Попов Камен, нашао сам у трави камени
споменик, крајпуташ.

Био је поломљен на два дела и делимично
оштећен, али је на доњем делу ипак могло
да се прочита:

.....
НЕМАМ МУШКОГОД СРЦА ПОРОДА,
КО БИ МОЛУ СЛАВУ ПРОДУЖИО
И НА ГРОБУ СВЕЋУ ЗАПАЛИО.
ЗЛИКОВЦИ МИ СЛАВУ УГАСИШЕ,
.....

Дирнуле ме ове речи, чинило ми се као да ме неки човек, који је умро много пре него што сам се ја родио, моли да му помогнем, па сам решио да обновим и поново усправим споменик.

Касније, током чишћења и продубљивања слова, сазнао сам да је то спомен попу Ристи Поповићу који је рођен 1838. године, а на том месту убијен 1880. Споменик му је 1882. године подигла ћерка, или жена, што не може да се прочита, Јелена.

Стара кућа мoga домаћина у Мочиоцима
Душана Томића. Гости спавају у новој.

Погледиз Душановог дворишта на другу страну долине у којој су Мочиоци. Доле, испод пута, је Рзав, најчистија река у Србији.

Пут који се из Мочиоца пење ка Поповом Камену.
Десно, дубоко доле је извор Рзава. У даљини је Мучањ.

Овако је споменик лежао четири године. Пре тога, око десет година, лежао је у јарку са друге стране пута.

Окренули смога ради фотографисања.

Први дан на послу. Чистим камен и слова на горњем делу .

Свеска у коју сам преписао текст са све четири стране.
Пролазници су ми помагали при окретању камена.

Споменик пребачен преко пута, на своје **место**.
Исписујем слова црном бојом за бетон.

На камену су четкица, конзерве са бојом и разређивачем и наочаре.

Оплата је спремна. Али, прво треба очистити и исписати још две стране

Доњи део споменика је постављен у бетонско постолје.

Же виш...
Превелики
јада, где по
глбок данас
јзненада...
немам муш-
каг од срца
породакobi
моју славу пр-
одужно јна
гробу свегу
запалио. Зи-
ковцими славу
усасише јаки-
вот преклоше

Ча док дисај
све за народ
живек.

Скинута оплата. Постолје је око 60 см у земљи.

же Виш.
Превелики
јада, где по-
глубок данас
јзне на да.
немам муш-
ког од срца
порода коби
моју славу пр-
одујко јна
гробу све гу
запалио. Зли-
ковци ми славу
угасише јжни-
вот прекјдоше

ја док дисак
све за народ
живек.

Исправкке на словима пред наставак бетонирања плоче.

Спушта се мрак, али бетонирање је при kraју.

Овако је то изгледало сутрадан.

Постављен је и горњи део. Убачене су две гвоздене шипке
пречника 12 mm, дужине 18 cm. Комаде који недостају на
споменику су одвалили мештани, да би њима оштрили косе.

Готово. Рупе попуњене бетоном, а ту су и капа и ограда.

Последња слика, увече на Св. Илију.
Одавде сам отишао на вашар на Анатеми.

Предња страна

СПОМЕН О ПУТНИЧЕ

ПРИЈИ БЛИЖЕ И СЕТИ СЕ МЕНЕ
ЋЕ ПОГИБОК ДАНАС ИZNЕНАДА.
ЈА НЕ ЗГРЕШИХ НИ БОГУ НИ ЉУДМА.
БОЖЕ ВИШНИ ПРЕВЕЛИКИ ЈАДА
ГДЕ ПОГИБОК ДАНАС ИZNЕНАДА.
НЕМАМ МУШКОГ ОД СРЦА ПОРОДА
КО БИ МОЈУ СЛАВУ ПРОДУЖИО
И НА ГРОБУ СВЕЋУ ЗАПАЛИО.
ЗАИКОВЦИ МИ СЛАВУ УГАСИШЕ
И ЖИВОТ (МИ ДРАГИ) ПРЕКИДОШЕ.
ЈА ДОК ДИСАК СВЕ ЗА НАРОД ЖИВЕК.

При читању са споменика имајте у виду да писац користи и Вуково "И" и старословенско "Т" са тачком, које он пише као "ј". Поред тога, он, на неким местима, уместо слова "Х" користи "К", што се у овим крајевима одржало до пред крај 20. века.

Лева бочна страна

ПОП РИСТО
У СВОМ КРАТ-
КОМ ЖИВОТУ
УЖИВО ЈЕ СВУ-
ДА ПОШТОВА-
ЊЕ КОД НАРО-

И СУДИЈА ИЗБРА-
НИ СУ ОБА
ОВАКОВОГ
СРБИНА НЕ ПО-
ШТЕДИ ЗАИ-
КОВАЧКА РУ-
КА ВЕЋ МУ
УЗЕ ДРАГИ
ЖИВОТ 29
ФЕБРУАРА
1880 ГОД.
У ГРАЦУ.

• Градац је право име
Бири ног Брега

Задња страна

ДИЧИ СРБИ
РЕТКОГ ПО
КАРАКТЕРУ И
ОДЛИЧНОГ ПО
ВРАНИМА И У-
ЗОРНОГ СРБИ-
НА Г. РИСТА
ПОПОВИЋА БИК
СВЕШ ЦРКВЕ
СУ БЕЛОЈ РЕЦИ
КОЈИ СЕ РОДИ-
О 1838 Г. А ПО-
ЖИВЕ 42 Г.
КАО СВЕШТ.
СВЕТУ ТАИ-
НУ ВРШНО
ЈЕ 23 Г. РЕ-
ЧЕНИ ПОП РИ-
СТО ОТАИ-
КОВАО СЕ У
СВОМ ЖИВО-
ТУ ДОБРИМ
НАЧЕНИМА
А И БОРБОМ
ЗА НАРОДНА ПРАВА,

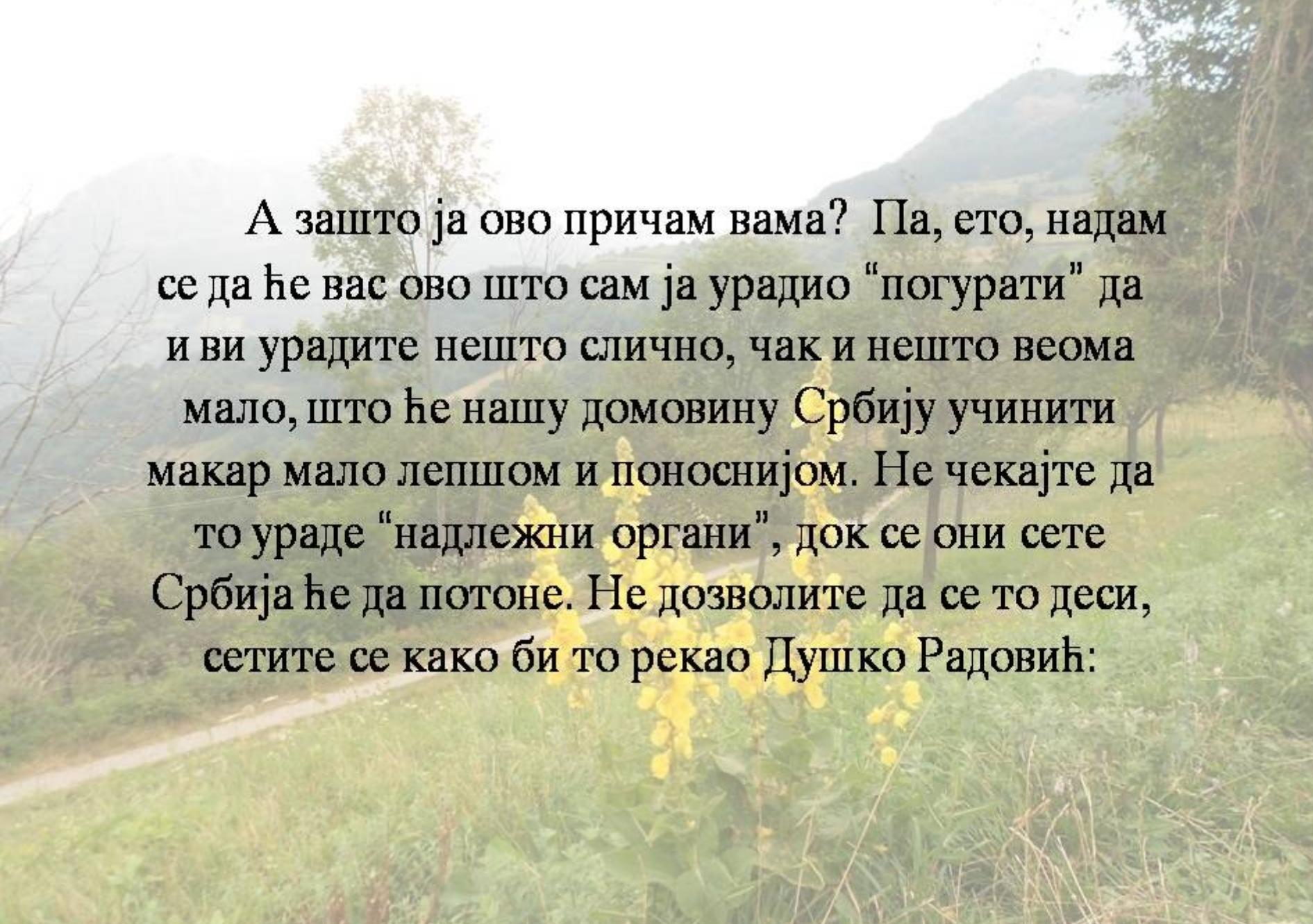

Десна бочна страна

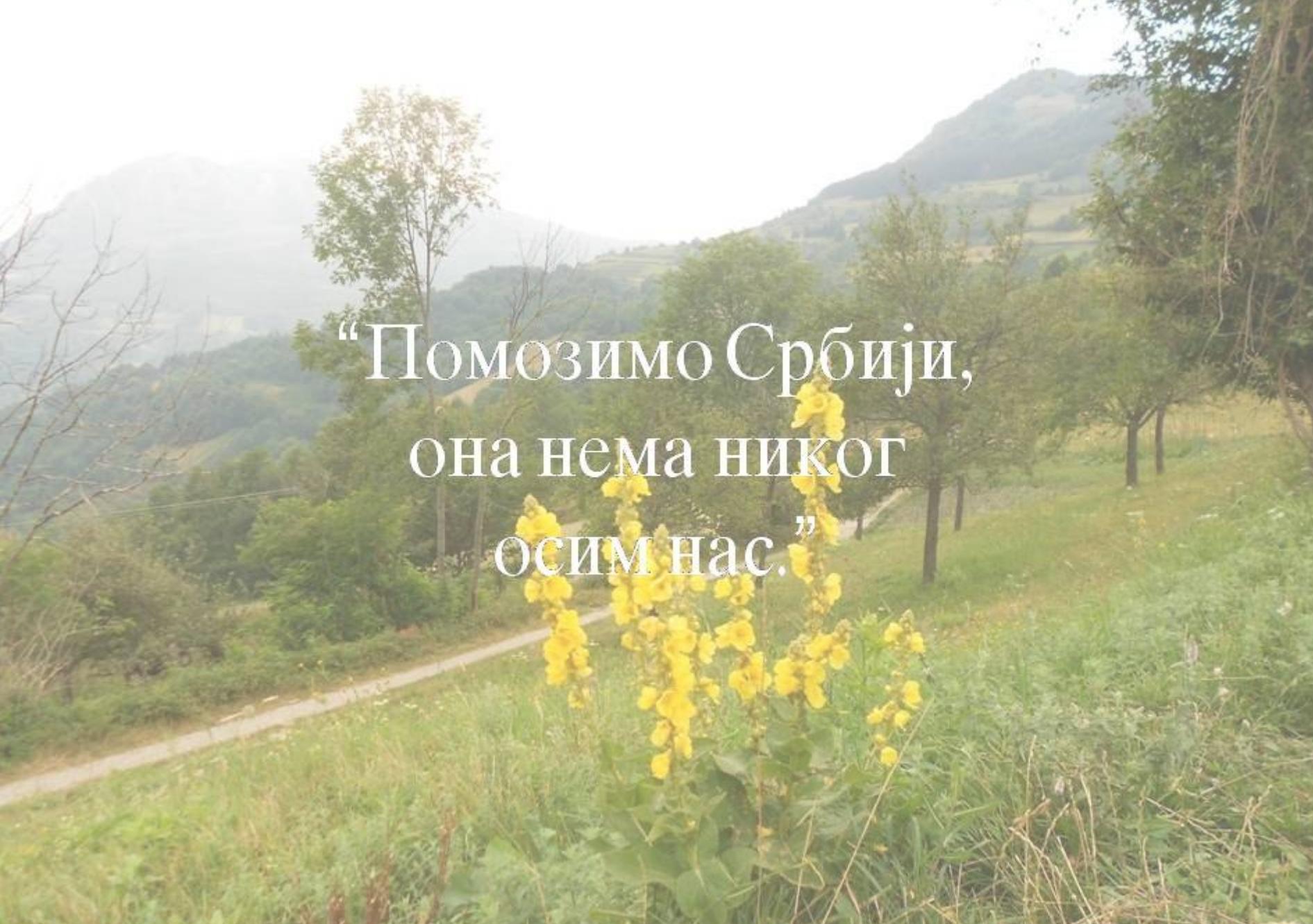
ОВАИ СПО-
МЕН ПОДИ-
ЖЕ МУ ЊЕ-
ГОВА УЦ-
ВЕЉЕНА
(ЖЕНА ИЛИ КЊЕР) ЈЕ-
ЛЕНА Б
ЈУНИ
1882 Г.

ОБНОВЉЕНО АД-
ТА ГОСПЛ 2012.
МИОМИР ФИЛИПОВИЋ
ИЗ БЕОГРАДА И
МИЛАН ЂОКОВИЋ
ИЗ ЈАСЕНОВА

Мештане села Мочиоци и Јасеново, између којих се налази споменик, није много интересовало шта ја то радим, али су били изузетно знатижељни да сазнају зашто ја то радим. Били су убеђени да сам или нешто сањао или да ми је неко добро платио да данима, под сунцем које пржи и ветром који скоро никад не престаје, чистим камен, исписујем слова , плаћам раднике и материјал и подижем споменик непознатог човека, коме до тада чак ни име нисам знао. Никако нису могли да прихвате да ја то радим из поштовања према нашим прецима и љубави према својој домовини.

А зашто ја ово причам вама? Па, ето, надам се да ће вас ово што сам ја урадио “погурати” да и ви урадите нешто слично, чак и нешто веома мало, што ће нашу домовину Србију учинити макар мало лепшом и поноснијом. Не чекајте да то ураде “надлежни органи”, док се они сете Србија ће да потоне. Не дозволите да се то деси, сетите се како би то рекао Душко Радовић:

A scenic landscape featuring a range of mountains in the background under a clear sky. In the middle ground, there's a mix of green trees and shrubs. The foreground is dominated by a large, vibrant yellow flowering plant, likely mullein, with its characteristic whorls of flowers. A paved path or road curves through the scene from the bottom left.

“Помозимо Србији,
она нема никог
осим нас.”

miomirfilipovic@gmail.com